

"Amerikanski Slovenec" DELA ŽE
54. LET ZA SVOJ NAROD V AMERIKI.

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILLO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILLO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; P. S. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

KUPUJTE VOJNE BONDE!

STEV. (NO.) 9

CHICAGO, ILL., TOREK, 30. JANUARJA — TUESDAY, JANUARY 30, 1945

LETNIK (VOL.) LIV.

Evropa pred velikimi dogodki

RUSI 90 MILJ OD BERLINA; NEMŠKA VLADA SE SELI V MONAKOVU; DRUGE VESTI

London, Anglija. — Sedanja ruska ofenziva je zadala Nemčiji usoden udarec. S zavzetjem vse Zgornje Šlezije, kjer so imeli Nemci bogate premogokope in drugo industrijo je zadan Nemčiji najbolj usoden udarec. Skoro vsa Šlezija je zdaj za Nemce izgubljena. Tako je pada v ruske roke tudi vsa Vzhodna Prusija in vse baltičko obrežje do Danciga. Rusi so vzeli Nemcem na tisoče in tisoče vasi in mest. Velikanske množine vojnega materiala, ki je ves poraben je zdaj v ruskih rokah. Samo v Vzhodni Prusiji so zajeli Rusi toliko topov, tankov, letal in drugega, da z njim lahko opremijo popolnoma eno celo armado, pravijo poročila.

Uradno poročilo iz Moskve pravi, da so ruske sile zdaj 105 milj od Berlina. Nemško radio poročilo od ponedeljka jutro pa naznana, da so ruske prednje sile prodrije v brandenburško provincijo in da so že nad 20 milj globoko v isti in da so od Berlina oddaljeni le 39 milj. Ako je nemško poročilo resnično ali ne, ni mogoče dognati.

Prva ruska baltička armada, ki je doslej delovala v Litvi in je koncem zadnjega tedna osvojila Memel in tamkajšnji polotok, je zdaj že dospela na fronto pri Elbingu v zapadnem delu Vzhodne Prusije in hiti proti Dancigu. V sredini fronte so Rusi še sredi zadnjega tedna obkoli mesto Poznanj in prodrije naprej do skoraj 40 milj. Istotno imajo načrt zdaj glede me-

sta Breslau, katerega bodo obkili, glavna ost pa bo hitela naprej proti Draždanam, ki so kakih 75 milj proti zapadu.

Kolikor dosedaj dognano so Rusi prekoračili reko Odro na kakih 12 krajin. Ruska ofenziva se razvija še vedno v vsem obsegu naprej. Nemci, kakor je razvidno iz njihovih poročil so zelo izbegani. Rusi pa delajo po dobro zamišljenem načrtu in poročajo o vsakem uspehu še le čez par dni. Ta takтика Nemce zelo muči, ker bi radi vedeli, kako se ruske sile gibljejo, toda z ruskih poročil ničesar ne zvedo, ali pa še le čez par dni potem, ko so Rusi že daleč naprej v drugih krajih.

Stockholm, Švedska. — Bengunci, ki so prišli na Švedsko iz Nemčije pripovedujejo, da vladata v vzhodnem delu Nemčije silna panika. Več, kakor tri milijone ljudi je na begu proti zpadu. Vse ceste so polne beguncev, ki potujejo peš, na vozovih, ali kakor kdo že more. Gestapo jih razganjajo s potov in cest, da delajo tako prosti pot za vojaške transportne. Kjer se cest nočejo umakniti, kar streljajo v množice. V Berlinu so (Dalje na 6. strani)

V zrak šteče razvaline, obigane od ognja, preluknjane od krogel in deloma pokriti s sneženjem, so edini ostanek mesta Berlina. Luxembourg. Shermanovi tanki 90. infantrijske divizije držejo mimo razvalin, ko gredo v boj proti južnemu krilu nemške vojske.

SODNIK ODREKEL PRAVICO ZASEGE MONTGOMERY PODJETJA

Chicago, Ill. — Senzacija za ameriško javnost je, da je zadnjo soboto zvezni okrožni sodnik Philip L. Sullivan podal razsodbo v sporni zadevi tvrdke Montgomery & Ward Co., v kateri je vladata pred nekaj dnevi zasegla ponovno Montgomey tvrdko, ker ni hotela pristati na zahtevo, da bi izravnala spor s svojimi delavci. Tvrda je vložila proti vladati tožbo in zaslijava se je vršila zadnjo soboto. Sodnik Sullivan je v svojem razlagaju navajal razloge, da ker prizadeta tvrdka ni zapolnjena direktno v vojni proizvodnji ne spada pod območje Smith-Cannally zakona in zato predsednik nima pravne moči, za zasego takih podjetij. Ta oblast spada samo kongresu Združenih držav, ki menja sodnik Sullivan. Zadeva bo ostala zanesno kakor je. Medtem pa bo vladni pravdnik Woll vložil priziv na najvišje sodišče proti razsodbi sodnika Sullivana. Kar bo potem razsodilo najvišje sodišče, tako bo obveljalo.

— Chicago, Ill. — Polkovnik Armstrong, ki načeluje naboru uradu v Illinoisu je poslal več kakor 3,700 delodajalcem po vojnih tvořnicah, da naj ga obveste o vseh delavcih, ki nočejo delati polni čas v vojnih tovarnah. Vsi taki bodo poklicani takoj na nabor za vojaško službo.

— Chicago, Ill. — Načelnik zveznega dohodninskega urada v tem mestu je izjavil, da davčne prijave, ki jih vlagajo davkoplačevalci za leto 1944 množi pravilno izpolnjene. Več kakor 18% prijav, pravilni urad vojaške policije, ki ima s takimi zadevami obilo posla.

— Chicago, Ill. — Načelnik zveznega dohodninskega urada v tem mestu je izjavil, da davčne prijave, ki jih vlagajo davkoplačevalci za leto 1944 množi pravilno izpolnjene. Več kakor 18% prijav, pravilni urad vojaške policije, ki ima s takimi zadevami obilo posla.

KITAJCI POREČAJO O SPOPADU NA MORJU

Chungking, Kitajsko. — Kitajski vojaški list "Sao Tang Pao" je v soboto ponovno objavil vest, da se je te dni završil blizu obrežja pri Chekiangu spopad med japonskimi in ameriškimi morskim edinicami. V spopadu, da je bilo od 40 do 50 ladij. Po hudem boju, ki je trajal več ur pravi vest, da so japonske ladje pobegnile proti severu vzhodu.

POMANJKANJA PREMOGA IN KURIVA V CLEVELANDU

Cleveland, Ohio. — Zupan mesta Cleveland je izdal apel in nasvet naj se začasno zaprosti, gledališča in vsi javni prostori radi pomanjkanja premoga in kuriva v mestu in okolici. Na tisoče domov je zadnje dni brez vsakega premoga.

JAPONSKES MORSKE ZGUBE NARAŠČAJO

Washington, D. C. — Ameriški submarini so tekom zadnjih treh tednov potopili na daljini 21 parnikov. Od začetka vojne pa do zdaj so Japonci zgubili 979 ladij vseh vrst.

KRIŽEM SVETA

— Washington, D. C. — Ameriške "leteče trdnjave" so v soboto ponovno bombardirale japonsko prestolno mesto Tokio. Japonsko poročilo omenja, da se je napada udeležilo 70 "letečih trdnjav" ter da so vrgle veliko število vžigalnih bomb na skorjo, so edini ostanek mesta Berlina. Luxembourg. Shermanovi tanki 90. infantrijske divizije držejo mimo razvalin, ko gredo v boj proti južnemu krilu nemške vojske.

— Pariz, Francija. — V listu "Stars and Stripes" je vest, ki omenja, da je v Evropi nad 18,000 ameriških vojakov brez dovoljenja odsočnih. Vest je objavil urad vojaške policije, ki ima s takimi zadevami obilo posla.

— Pariz, Francija. — V listu "Stars and Stripes" je vest, ki omenja, da je v Evropi nad 18,000 ameriških vojakov brez dovoljenja odsočnih. Vest je objavil urad vojaške policije, ki ima s takimi zadevami obilo posla.

— Grand Island, Nebr. — Blizu Fort Riley, v Kansusu je strmoglavilo vojaško letalo. Trije može so se ubili, dva sta pogrešana in 11 je ranjenih v negozidu. Nesreča se je dogodila pri vežbalem letanju.

— Detroit, Mich. — Blizu Belle Center, Ohio, je padlo na tla vojaško transportno letalo. V letalu so se nahajali trije letalci, ki so se v nesreči ubili.

— Kansas City, Mo. — Bivši politični vodja v Kansas City, Tomáš Pendler, rodom Irc, star 73 let je umrl zadnji petek večer. Pendler je bil velik politični podpornik sedanjega podpredsednika Trumanna.

— Pariz, Francija. — Pred posebnim vojaškim sodiščem je bilo obsojenih zadnjih petek devet ameriških vojakov radi tatvine blaga in potem prodajanja istega "črnemu trgu". Ob-

NEMCI HITE Z UTRJEVA NJEM BERLINA IN OKOLICE

Zurich, Švica. — Iz Nemčije došla poročila omenjajo, da je Hitler mobiliziral ves narod v Berlinu in okolicu za delo na utrjevanju prestolnega mesta in okolice. Starci, ženske in otroci, vse kar leže in hodi, kopije jarke, gradi konkritisna in druga zaklonišča po vsej brandenburški provinciji med Berlinom in reko Oder. Veliko ljudi pa se je iz Berlina zadnje dni že umaknilo naprej proti zapadu. Mesto je vsako uro bolj izpraznjeno. To je dokaz, da Nemci pričakujejo, da ruske vojske ne bo mogoče zaustaviti. Ljudi se polačeta panika in zmede naraščajo. Naraščale bodo vsak dan pa bolj in bolj, ker begunci ne bodo imeli posebno dolgo živeža ne drugih potrebskih, ki so potrebne za življene. Vse zgleda, da bodo nemški živci vsak čas popolnoma odpovedali in sprejeli bodo končni obračun za vse kar so povzročili svetu.

— Chicago, Ill. — Načelnik zveznega dohodninskega urada v tem mestu je izjavil, da davčne prijave, ki jih vlagajo davkoplačevalci za leto 1944 množi pravilno izpolnjene. Več kakor 18% prijav, pravilni urad vojaške policije, ki ima s takimi zadevami obilo posla.

— Chicago, Ill. — Načelnik zveznega dohodninskega urada v tem mestu je izjavil, da davčne prijave, ki jih vlagajo davkoplačevalci za leto 1944 množi pravilno izpolnjene. Več kakor 18% prijav, pravilni urad vojaške policije, ki ima s takimi zadevami obilo posla.

— Chicago, Ill. — Načelnik zveznega dohodninskega urada v tem mestu je izjavil, da davčne prijave, ki jih vlagajo davkoplačevalci za leto 1944 množi pravilno izpolnjene. Več kakor 18% prijav, pravilni urad vojaške policije, ki ima s takimi zadevami obilo posla.

— Chicago, Ill. — Načelnik zveznega dohodninskega urada v tem mestu je izjavil, da davčne prijave, ki jih vlagajo davkoplačevalci za leto 1944 množi pravilno izpolnjene. Več kakor 18% prijav, pravilni urad vojaške policije, ki ima s takimi zadevami obilo posla.

— Chicago, Ill. — Načelnik zveznega dohodninskega urada v tem mestu je izjavil, da davčne prijave, ki jih vlagajo davkoplačevalci za leto 1944 množi pravilno izpolnjene. Več kakor 18% prijav, pravilni urad vojaške policije, ki ima s takimi zadevami obilo posla.

— Chicago, Ill. — Načelnik zveznega dohodninskega urada v tem mestu je izjavil, da davčne prijave, ki jih vlagajo davkoplačevalci za leto 1944 množi pravilno izpolnjene. Več kakor 18% prijav, pravilni urad vojaške policije, ki ima s takimi zadevami obilo posla.

— Chicago, Ill. — Načelnik zveznega dohodninskega urada v tem mestu je izjavil, da davčne prijave, ki jih vlagajo davkoplačevalci za leto 1944 množi pravilno izpolnjene. Več kakor 18% prijav, pravilni urad vojaške policije, ki ima s takimi zadevami obilo posla.

— Chicago, Ill. — Načelnik zveznega dohodninskega urada v tem mestu je izjavil, da davčne prijave, ki jih vlagajo davkoplačevalci za leto 1944 množi pravilno izpolnjene. Več kakor 18% prijav, pravilni urad vojaške policije, ki ima s takimi zadevami obilo posla.

— Chicago, Ill. — Načelnik zveznega dohodninskega urada v tem mestu je izjavil, da davčne prijave, ki jih vlagajo davkoplačevalci za leto 1944 množi pravilno izpolnjene. Več kakor 18% prijav, pravilni urad vojaške policije, ki ima s takimi zadevami obilo posla.

— Chicago, Ill. — Načelnik zveznega dohodninskega urada v tem mestu je izjavil, da davčne prijave, ki jih vlagajo davkoplačevalci za leto 1944 množi pravilno izpolnjene. Več kakor 18% prijav, pravilni urad vojaške policije, ki ima s takimi zadevami obilo posla.

— Chicago, Ill. — Načelnik zveznega dohodninskega urada v tem mestu je izjavil, da davčne prijave, ki jih vlagajo davkoplačevalci za leto 1944 množi pravilno izpolnjene. Več kakor 18% prijav, pravilni urad vojaške policije, ki ima s takimi zadevami obilo posla.

— Chicago, Ill. — Načelnik zveznega dohodninskega urada v tem mestu je izjavil, da davčne prijave, ki jih vlagajo davkoplačevalci za leto 1944 množi pravilno izpolnjene. Več kakor 18% prijav, pravilni urad vojaške policije, ki ima s takimi zadevami obilo posla.

— Chicago, Ill. — Načelnik zveznega dohodninskega urada v tem mestu je izjavil, da davčne prijave, ki jih vlagajo davkoplačevalci za leto 1944 množi pravilno izpolnjene. Več kakor 18% prijav, pravilni urad vojaške policije, ki ima s takimi zadevami obilo posla.

— Chicago, Ill. — Načelnik zveznega dohodninskega urada v tem mestu je izjavil, da davčne prijave, ki jih vlagajo davkoplačevalci za leto 1944 množi pravilno izpolnjene. Več kakor 18% prijav, pravilni urad vojaške policije, ki ima s takimi zadevami obilo posla.

— Chicago, Ill. — Načelnik zveznega dohodninskega urada v tem mestu je izjavil, da davčne prijave, ki jih vlagajo davkoplačevalci za leto 1944 množi pravilno izpolnjene. Več kakor 18% prijav, pravilni urad vojaške policije, ki ima s takimi zadevami obilo posla.

— Chicago, Ill. — Načelnik zveznega dohodninskega urada v tem mestu je izjavil, da davčne prijave, ki jih vlagajo davkoplačevalci za leto 1944 množi pravilno izpolnjene. Več kakor 18% prijav, pravilni urad vojaške policije, ki ima s takimi zadevami obilo posla.

— Chicago, Ill. — Načelnik zveznega dohodninskega urada v tem mestu je izjavil, da davčne prijave, ki jih vlagajo davkoplačevalci za leto 1944 množi pravilno izpolnjene. Več kakor 18% prijav, pravilni urad vojaške policije, ki ima s takimi zadevami obilo posla.

— Chicago, Ill. — Načelnik zveznega dohodninskega urada v tem mestu je izjavil, da davčne prijave, ki jih vlagajo davkoplačevalci za leto 1944 množi pravilno izpolnjene. Več kakor 18% prijav, pravilni urad vojaške policije, ki ima s takimi zadevami obilo posla.

— Chicago, Ill. — Načelnik zveznega dohodninskega urada v tem mestu je izjavil, da davčne prijave, ki jih vlagajo davkoplačevalci za leto 1944 množi pravilno izpolnjene. Več kakor 18% prijav, pravilni urad vojaške policije, ki ima s takimi zadevami obilo posla.

— Chicago, Ill. — Načelnik zveznega dohodninskega urada v tem mestu je izjavil, da davčne prijave, ki jih

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljeni leta 1891

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891

Izaja vsak torek in petek

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W.Cermak Rd., Chicago 8
Telefon: CANAL 5544

Issued every Tuesday and Friday
Published by EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W.Cermak Rd., Chicago 8
Phone: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto	\$4.00	Subscription:	\$4.00
Za pol leta	2.00	For one year	2.00
Za četr leta	1.25	For half a year	1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:		For three months	1.25
Za celo leto	\$4.50	Chicago, Canada and Europe	
Za pol leta	2.25	For one year	4.50
Za četr leta	1.50	For half a year	2.25
		For three months	1.50

Dopisniki so prošeni, da dopise pošljajo vedno malo prej, kadar zadnje ure predno je list zaključen. Za torkovo številko morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka zjutraj prejšnji teden. Za petkovo številko pa najkasneje do srede jutra. — Na dopise brez podpisa se ne oisira. — Rokopisov uredništvo ne vraca.

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, da kedaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

WILSONOVE TOČKE IN ATLANTSKI ČARTER

Pokojnega Wilsona imenujejo humanitarnega idealista. To ime je dobil radi svojih znanih štirinajstih točk, ki so določale svobodo vsem narodom. Bil je res velik idealist. Za ta zemski svet kar prevelik. Končal pa je razočaran, ker ta zemski svet in njegovi ljudje so čudne spake. Predno je omahnili, fizično strti od dela, da bi dal svetu mir, je vzkliknil: "Ostal sem polomljen stroj!"

Njegov sedanji naslednik Franklin D. Roosevelt je tudi mož velikega duha, le da je zraven humanitarca tudi praktičen politik. Tudi ta je objavil svetu važno poslanico — Atlantski Čarter, ki je najidealnejši dokument, kar so jih še državniki objavili svetu v sedanji vojni. S kakimi občutki ga je s predsednikom Rooseveltom vred podpisal tudi Churchill, je težko ugotovljati. Moral pa je imeti neke pomisleke, saj je kritikom potem celo v parlamentu odgovarjal, da on ni postavljen, da bi bil Angliji izvrševalc njene poslednje volje. Tako ali tako, dokument je bil objavljen in je dal svetu novo široko upanje za bodočnost. Atlantski Čarter ni nič drugača kot sinček velike Wilsonove zamisli in njegovih štirinajstih točk za mir in svobodo v svetu. Ali bo ta sinček dorastel? Well, vse zavisi, kako ga bo svet negoval in gojil. Ob slabi negi bo izdihnil in podlegel. Ob veliki pažnji in zaščiti pa mu bo možno zrasti in priti do veljave. Vse je odvisno, kako ga bodo narodi in njegovi zastopniki negovali.

Le nekaj je treba vedeti pri tej zadevi. Dokler bo svet trpel in se bodo v njegovem območju kotile tudi sile, ki so protivne miru in svobodi, toliko časa bo vse prizadevanje zaman, da bi kaki taki čarterji postali trajni. Te protivne sile imajo svoje korenine v nemškemu narodu. Pognale so iz prusjanizma in preraste so vse druge korenike na njivi nemštva. In dokler te zle korenine ne bodo zatrte, bo mir vedno ogrožen. Skoro vsaka generacija bo doživljala podobne vojne, kakor je bila prva in je zdaj druga svetovna vojna, samo da bo vsaka strašnejša od prejšnje.

Zelo čudno je, da svet do dobrega še danes ne pozna brutalnega barbarskega prusjanizma, ki je duhovno zajel skoraj vse nemštvilo. Barbarski nagon prusjanizma so ozigosali nekateri nemški vzgojevalatelji, a so podlegli, ker prusjanizem jih je pohodil. Nemški pesnik Henrik Heine je že leta 1834 značilno opisaval ta nagon, ko je zapisal: Krščanstvo se trudi, da bi požlahtilo našega duha, a ne more zatreći zlega duha bogov nemških črnih gozdov." V mislih je imel boga Thora, ki so ga stari Tevtoni častili.

Nemštvilo je že tedaj sanjalo o gospodstvu nad svetom. Heine je že tedaj svaril Francoze pred nemško nevarnostjo in opozarjal, naj se mu na zapadni strani Rena ne smejojo, ko daje te nasvetne. O nemških materialističnih filozofih je zapisal, da pripravljajo za svet strašno nesrečo, ko postavljajo materialistični svet nad duhovnim svetom. To mora prineseti le nesrečo, je svaril.

Značilno je Heine zapisal tudi, ko je dejal: "Nemštvilo podlega materializmu, ki je neusmiljen. Ta bo oživel iz tišočletnega spanja boga Thora, ki bo strašno prilomastil in podiral, kakor še ne v zgodovini. Nemška strela bo udarjala. Od silnega groma bodo padali orli z, višav in lev stiskali svoje repe v daljnih puščavah Afrike in se skrivali v svoje lame. Bo to igra, proti kateri bo francoska revolucija izgledala kot nedolžna idila v primeri. Čuvajte se! Želim le dobro, zato omenjam to resnico. Vi se imate batiti veliko bolj osvobojene Nemšije, kot pa vse Svetne Zveze, z vsemi Hrvati in Kozaki."

Well, Heine gor, Heine dol. Mož je pesnikoval, a pravijo, da pesniki marsikaj vidijo v duhu, kar drugi ne. Sodite takor hočete. Primerjajte, kaj je prišlo po nemštvu v prvi vojni in zdaj v drugi svetovni vojni. Kdo more odrekat Heineju, da ni slutil pravilno?

In ta nemški duh ves opojen od barbarskega prusjanizma in njegovega boga Thora še vedno živi. Ce bo svet dal temu zmaju le malo luknjico za izhod, se bo starata

gedija zopet ponovila. Naši bodoči potomci se bodo s tem zmagjem zopet borili čez nekaj let. In državniki, kakor je bil veliki Wilson in zdaj predsednik Roosevelt, bodo razočarani umirali z izjavami: "Ostali smo polomljeni stroji!"

Tisti, ki bodo na prihodnji mirovni konferenci zagovarjali Nemce in ne bodo dovolj čuječi, da bi jih postavili pod najstrožjo kontrolo, dokler se ne poboljšajo, bodo tvořili pripravljalno komisijo, ki ima pripraviti svetovno vojno številka 3. Kdo bo hotel biti član te komisije? Noben miroljubni državnik ne!

O PADLEM T. SGT. JOHNU MAROLTU

Waukegan, Ill.

Kakor je bilo objavljeno v lepem Naznanih in Zahvali, ki so jo dali pred kratkim priobčiti v tem listu starši pokojnega T. Sgt. Johna E. Marolta, Mr. in Mrs. John in Helena Marolt iz 605 Cummings Ave., Waukegan, Ill., je omenjeni njihov sin

T. SGT. JOHN E. MAROLT.
ki je padel v Franciji 15. nov. 1944.

padel v boju na Francoskem dne 15. nov. 1944. Bil je 30 let star, k vojakom je šel v juliju 1942, prek morja pa je bil poslan avgusta meseca 1944. V Francijo je došpel 13. septembra. Spadal je k 95. diviziji. Tretje armade in je služil pri infanteriji. Bil je član tukajnje slovenske fare in član društva Marije Pomagaj št. 79 KSKJ. Bil je vzoren sin in spošteno prijubljen. Vse to in še marsikaj druga je razvidno iz omenjenega Naznanih in Zahvale. Kako se je blagemu pokojnemu fantu godilo zadnje tedne njegovega življenja pa bomo najlepši spoznali iz par njegovih pisem, ki jih je poslal iz Francije. Ne priobčujemo jih v celoti, temveč navajamo le posamezne odstavke, ki so najbolj značilni.

Ko je bil par tednov v Franciji, je potožil, da ga pošta ne more dohajati in da ne dobi nobenih pisem, ko je vedel, da so mu bila poslana. Tiste dni so šli Amerikanec tako hitro naprej, da pošta ni mogla sproti za njimi. Kako se je našim vojakom godilo tam, je razvidno iz naslednjih vrstic:

"V Franciji še vedno vse poteka ugodno. Prebivamo v šotorih ("pup tents") na pašniku nekega Franca. Kake posebne zanimivosti tukaj za nas ni, ker nam ne dajo dovoljenja, da bi mogli kam iti, niti v najbližje vasi ne. Kar dobimo tukaj, kakor cigarete in podobno, dobimo vse na odmerke, in čeravno zadostuje na splošno za vsega, bo vseeno prav, če mi včasih pošljete škatlico sladkega peciva (cookies) in sladkorčkov. Cigaret ni treba pošljati, ker takoj nekateri fantje ne kadijo, pa drugi dobiti tudi njihov delez in jih imamo zadost. Če bomo ostali tukaj nekaj časa, in izgleda da bo tako, potem bomo sčasoma že dobili vsega, vendar se nobena stvar ne da primerjati z zavojem biskotov in sladkorčkov od doma. Do sedaj piha tukaj še viden nisem. Pokusil pa sem jabolčnik, ki ga imajo

mo vprašanje iz posebne knjižice, ki jo imamo s seboj. Odgovarjajo nam tako hitro, da ne moremo prestaviti njihovih besed in tako sploh nikoli ne vemo, kaj govorijo. Imamo res precej težave, da drug drugega razumem.

"Zaenkrat je še vse dobro, če bo pa še za naprej ostalo tako in kako dolgo, tega pa seveda ne vem.

"Srečal sem se z dvema fantoma iz našega mesta. Pri tej prilici mi je prišlo v roke več domačih časopisov, ki sem jih z največjim zanimanjem pregledal.

"Zakaj pišem, samo na eno stran papirja? Zato, ker je moč, da cenzor tu in tam izreže kako vrsto. Če bi popisal vsak list na obeh straneh, bi bil izrezano tudi tisto, kar je napisano na drugi strani, četudi bi ne bilo cenzurirano. Bojim se, da je še tako težko brati moja pisma, kaj bi šele bilo, ko bi povsod manjkalo besed. Obvestite me, če cenzor kaj črtja. Sicer sam pazim, da nič takega ne pišem, kar bi ne smel povedati, vendar pa ne vem, kako cenzor scdi.

"Denar smo morali seveda zopet izmenjati in sedaj rabimo franke. Frank je vreden okrog dva centa ameriškega denarja. Toda nimamo pravega francoskega denarja. To kar imamo, imenujejo "invaziski denar"; uvedli so ga ob času vpada v Francijo. Vreden je ravno toliko, samo da je narenjen iz papirja in je precej manjši, kot pravi denar. Imam celo zbirko angleškega in francoskega denarja in jo bom poslal domov o prvi prilici.

"Kjer smo zdaj, nimamo kaj početi z denarjem. Če bomo dobili svojo plačo kakor navadno, jo bom lahko poslal domov. Ravnokar je prišlo nekaj božičnih zavojev za nami, ali zame ni bilo nobenega med njimi. Bom gotovo kaj prišlo enega teden.

"To naj bo zadost za sedaj. Vesel sem, da ste vsi zdravi. Hello to all.

Vas pozdravlja

mače komade, se starim in mladim pete kar same privdigujejo. Zatorej ne pozabite priti v nedeljo 4. februarja na to zavavo, da se vsi skupaj malo razvedrimo in pozabimo vsakdanje skrb; ki na starejo v današnjih časih.

Frank Krčičnik, član pripravljalnega odbora.

IZ URADA DR. SV. JOŽEFA, ST. 53 KSKJ

Waukegan, Ill.

Na zadnji redni mesečni seji je bil sledči odbor zaprtezen, da bo služil v društvenih poslih za leto 1945: Frank Jerina, predsednik; John Repp, podpredsednik; Joseph Zorc, tajnik; Frank Ogrin, Sr., zapisnik; Anton Bespalac, Sr., blagajnik. Nadzorniki: Frank Zorc, Sr., Martin Zupec, Jerry Remsiger in Louis Kosir. Sobrat Math Slana Sr. je zaprtezen odbornike in koten izmed najstarejših članov in eden izmed ustanoviteljev je apeliral na odbornike, naj vodijo društvo po potih, kibido v korist celotnega članstva. Nadalje je častital odbornikom vsled njihovega dela v zadnjem letu in poučjal, da z letom 1945, ko bo društvo praznovalo 45 letnico svojega obstanka, naj se deluje v vseh močeh za nadaljni uspeh pri društvu.

Društvo je s tem mesečem počelo posebno blagajno za člane vojake do svote \$725.00. Te svote bodo deležni člani vojake, ki bodo v korist celotnega članstva. Nadalje je častital odbornikom vsled njihovega dela v zadnjem letu in poučjal, da z letom 1945, ko bo društvo praznovalo 45 letnico svojega obstanka, naj se deluje v vseh močeh za nadaljni uspeh pri društvu.

"Vreme je bilo do sedaj precej zanikerno. Veliko dežja, blato, pa še precej mrzlo je večkrat, vendar pa smo imeli tudi nekaj lepih dni.

"Vrem je bilo do sedaj precej zanikerno. Veliko dežja, blato, pa še precej mrzlo je večkrat, vendar pa smo imeli tudi nekaj lepih dni.

"Vrem je bilo do sedaj precej zanikerno. Veliko dežja, blato, pa še precej mrzlo je večkrat, vendar pa smo imeli tudi nekaj lepih dni.

"Vrem je bilo do sedaj precej zanikerno. Veliko dežja, blato, pa še precej mrzlo je večkrat, vendar pa smo imeli tudi nekaj lepih dni.

"Vrem je bilo do sedaj precej zanikerno. Veliko dežja, blato, pa še precej mrzlo je večkrat, vendar pa smo imeli tudi nekaj lepih dni.

"Vrem je bilo do sedaj precej zanikerno. Veliko dežja, blato, pa še precej mrzlo je večkrat, vendar pa smo imeli tudi nekaj lepih dni.

"Vrem je bilo do sedaj precej zanikerno. Veliko dežja, blato, pa še precej mrzlo je večkrat, vendar pa smo imeli tudi nekaj lepih dni.

"Vrem je bilo do sedaj precej zanikerno. Veliko dežja, blato, pa še precej mrzlo je večkrat, vendar pa smo imeli tudi nekaj lepih dni.

"Vrem je bilo do sedaj precej zanikerno. Veliko dežja, blato, pa še precej mrzlo je večkrat, vendar pa smo imeli tudi nekaj lepih dni.

"Vrem je bilo do sedaj precej zanikerno. Veliko dežja, blato, pa še precej mrzlo je večkrat, vendar pa smo imeli tudi nekaj lepih dni.

"Vrem je bilo do sedaj precej zanikerno. Veliko dežja, blato, pa še precej mrzlo je večkrat, vendar pa smo imeli tudi nekaj lepih dni.

"Vrem je bilo do sedaj precej zanikerno. Veliko dežja, blato, pa še precej mrzlo je večkrat, vendar pa smo imeli tudi nekaj lepih dni.

"Vrem je bilo do sedaj precej zanikerno. Veliko dežja, blato, pa še precej mrzlo je večkrat, vendar pa smo imeli tudi nekaj lepih dni.

"Vrem je bilo do sedaj precej zanikerno. Veliko dežja, blato, pa še precej mrzlo je večkrat, vendar pa smo imeli tudi nekaj lepih dni.

"Vrem je bilo do sedaj precej zanikerno. Veliko dežja, blato, pa še precej mrzlo je večkrat, vendar pa smo imeli tudi nekaj lepih dni.

"Vrem je bilo do sedaj precej zanikerno. Vel

THE
WESTERN SLAVONIC
ASSOCIATION

Founded on Democratic
Principles, disregarding Class,
Political and Partisan Beliefs
and Opinions.
Formed solely for Mutual
Benefit of the members and
their beneficiaries and not
for profit.

BE A LOYAL BOOSTER

FRATERNAL VOICE

A DEPARTMENT OF AMERIKANSKI SLOVENEC

Monthly English Section — Dedicated To the English Speaking Members Of Our Association

Our Motto: BROTHERHOOD, LIBERTY, AND PROGRESS

THE
WESTERN SLAVONIC
ASSOCIATION
A Family Organization
The Best Home Safeguard
Fraternal Protection For
The Whole Family. Provides
For Death, Sick, Operations,
Accident and Disability
Benefits.

SUPPORT YOUR ASSOCIATION

FRATERNAL VOICE

(ENGLISH SECTION)

Published monthly in the interest of the English Speaking Lodges and the Juvenile Department, and for the progress, good and welfare of The Western Slavonic Association, also to promote and maintain a mutual and fraternal understanding between ALL members; to unite our whole membership and develop fraternity, brotherhood and cooperation to the highest degree.

The following rules must be observed:

1. Write legibly in ink on one side of paper, or type your article, double spacing it. Articles should be as brief as possible.
2. A pen name may be used but must be accompanied by name and address of writer.
3. The editor reserves the right to alter, condense, or accept or reject any copy submitted.
4. No manuscripts will be returned unless requested and return postage is included.
5. Hand changes of addresses to your local secretary who will forward same to the publisher — AMERIKANSKI SLOVENEC, 1849 West Cermak Road, Chicago, Ill.
6. Send all letters, copy and material for this page to reach the editor not later than the 16th day of the month.

Send all communications to:

FRATERNAL VOICE

GEO. J. MIROSLAVICH, Editor

3360 Vine Street

Denver, Colorado

AM I A FRIEND TO AS MANY MEN AS HAVE BEEN GOOD FRIENDS TO ME?

Reading a page of poems a few days ago, the writer was reminded of the above sentence read in a poem long ago that had something to do with "As you go on life's trail" or a similar title which suggested that life's trail cannot be traveled without friends.

How true this is!

No matter what ever happened in your life, good or bad, you will find that always there was a friend in the picture on the helping side. When you need consolation or help of any kind you usually turn to a friend, and you generally find one. That is the Christian way of living in the "brotherhood of man."

Now you ask yourself—am I a friend to as many men as have been good friends to me? Then you wonder how you can be of help to your friends.

Fraternalism is nothing more than organized friendship where we all build together for man's rightful good. A little meditation on what the WSA means to you and yours will soon prove that the WSA is one of the best friends you have—it is composed of men, women and children into one big family of friends in which you are one of them. There's the Yes or No answer to the above question. There's the answer to how you can be of help to your friends.

As we crossed over the threshold of time into a New Year our best wishes for a Happy Year centered almost entirely in the fervent hope that this will be the last year of the war. It is our constant prayer that victory will be ours soon and that we will find true peace on earth and good will in the hearts of all mankind.

Happiness, peace, goodwill, all such things as make up for a secure and contented future must be practised by individuals and nations alike. The sooner it is started the sooner we will become true friends.

All these things may be practised within our Association, and all fraternals, by merely each of us becoming a friend to a friend, meaning that all of us must take an active part in the organization intended to function for the mutual aid of one another.

Officers for this new year have been installed throughout this month and each one has a distinct duty to perform and collectively they have the responsibility of your lodge business and your fraternal affairs. Their's is a job willingly accepted not only for their fraternal benefit, but for the benefit of the entire membership and the general good of the Association.

Supreme officers, lodge officers, committees and the active and loyal workers of the rank and file are indeed your true friends. Surely you want to show your appreciation for this display of genuine brotherhood by doing something yourself. Get behind them with your willingness to get a new member to increase the numbers of your lodge. If you don't attend the meeting every month, tell your president to put your name down as a volunteer if and when you are needed on anything for the good and progress of your lodge.

This convention year, more than ever, unity of effort and the cooperative spirit is needed to build our great Western Slavonic Association even greater. You owe it to your fellow member as a friend and brother.

From the Office of the Supreme President WSA.

By looking over the year just concluded we must become conscious of the many blessings which have been bestowed upon our Association and its work. The opportunity alone which permitted us to participate in the "Insure the Family Campaign," all for the good of the Western Slavonic Association, should be compensation in full for the efforts exerted by each of us.

Upon first observation, a general review of the Insure the Family Campaign, may cause us to feel that tremendous strides have been made in that greatly featured campaign. It is definitely true that substantial gains have been made. Yet, a careful study of the results obtained will also reveal the facts, namely, that while certain lodges have made appreciable gains and are even continuing that fast tempo, nevertheless, there are still a large percentage of lodges which, to date, I am very sorry to say, have not enrolled one single member.

Let us hope, therefore, that during the year of 1945, that all combined lodges of our protective Mother, The Western Slavonic Association, will give us the fullest cooperation and work as a single unit for the good and welfare of our Association.

To achieve our objective, we must use the simple expediency of extending invitations to all eligible men, women and children by joining our ranks. It is the experience of our Supreme and Lodge officers, gained throughout the years, that there are thousands of healthy prospects who are actually awaiting such invitations to join. It is up to each and every member to disseminate the knowledge of the Association's work and aims, the purpose and ideals of true fraternalism. Through the organized effort in each lodge, it should be followed up by individual invitation to friends and neighbors to affiliate with us.

This is the simple yet the most important task assigned to us for 1945. As a result of it, the lodges will grow, the Association itself will be the beneficiary of the added numerical strength, and the activities now in operation will become larger in scope and opportunities.

By following this simple process and by securing ONE NEW APPLICATION during the year of 1945 for each member in good standing in our Association, I feel confident that it will solve to the utmost satisfaction our

SUPREME SECRETARY AND WIFE HONORED

After several weeks of secret preparation one of the largest crowds we have seen assembled in the Slovenian Hall at Denver paid respects to Mr. and Mrs. Anthony Jersin on the occasion of their 25th Wedding Anniversary and Silver Jubilee. The surprise party and celebration on January 6th was cleverly arranged from beginning to end and was declared to be perfect in every respect. Not a dull moment from the Wedding March to Home Sweet Home.

The appropriate ceremony and "monkey business" program sprinkled in between the more serious part of the affair was presided over by our Supreme Vice President, George Miroslavich. Many folks from Pueblo, Colorado Springs, Frederick, Louisville joined in with the legion of friends of Jersins from all parts of Denver and vicinity to make it a celebration to ever linger in the minds and hearts of the principals and participants.

Seated at the head table, which was adorned with a huge wedding cake and gorgeous flowers, was Mr. and Mrs. Jersin with their youngest son, Ensign Arthur Jersin, U. S. M. M., who was home on a special leave for the occasion. Their sons Edward and Raymond are serving our country overseas and since invitations and full information on the celebration reached them far in advance we are certain they were with us in spirit.

An outstanding part of the evening was the presence in person of the original bridal group of 25 years ago. They were: Mr. Jersin's brother Joseph Jersin, and Mrs. Jersin's sister Mrs. Mary Prelas from Pueblo, and Anthony Zalar, and Mary Troutel of Pueblo. Relatives, close friends and associates were also seated near the honored couple.

After the pinning of a lovely corsage by Arthur on his Mom and a flower on the lapel of his Dad the brief program got under way. Many beautiful remarks were made by the toastmaster and laugh-producing stunts delighted the happy family of celebrants. Mrs. Harry J. Taylor sang "I Love You Truly." Miss Fernand Cain was the accompanist for all singing. Geo. J. Miroslavich sang "I Promise You." A beautiful "Ave Maria" was sung by the following singers from the Annunciation and Holy Rosary Choirs: Mary Ulaski, Agnes, Frances and Margie Kucler, Julia, Carolyn and Tillie Padboy, Mary Drobnick, Margaret Taylor, Fernand Cain, George Miroslavich and Ferdinand Cain. John Germ, of Pueblo, entertained the throng with Slovenian and English singing. His pleasing tenor voice and fine accordion playing was outstanding and kept the crowd there until something like 5 a. m., long after the orchestra left.

A nice scroll tied with silver ribbon containing the names of all who contributed to the success of the party was presented the "newlyweds" and after an elaborate presentation speech the celebrants opened their gifts, which was the fake gift of unmentionables. The stunt brought down the house with laughter. But wait a minute—the orchestra played a march and along comes Rose Marie Mauser, Goddaughter of Mrs. Jersin, and her twin brother Donald, children of Mr. and Mrs. Steve Mauser, who each presented a gaily decorated box with the real gift of silver stating sweetly it was in behalf of their friends listed on the scroll.

Messages read included those from Supreme President Leo Jurjovec, Benjamin F. Stapleton, mayor of Denver, Mr. and Mrs. Ralph B. Dergane, the Korsch family, and a verbal one from Rev. J. Judnic and others. After good refreshments were served by a host of pretty women almost every one in the hall offered personal congratulations and best wishes to the honored couple.

As the dancing was in progress, our local experienced bartenders took care of the thirsty part of the crowd and more estables were on hand.

The committee in charge working for weeks previous to the party and the workers of the evening along with all those present, who made it possible, deserve praise and thanks for bringing to the community such a wonderful affair for a deserving couple. It also demonstrated what great results can be accomplished when there is unity and cooperation

in the promotion of an event. The writer in behalf of Mr. and Mrs. Anthony Jersin thanks all and are deeply grateful.

The ten photographs taken during the evening are splendid and may be viewed at the Supreme Office. They are available for those who wish to have them for a remembrance, at the small cost of photographic paper.

Another Surprise Silver Jubilee Celebrated

A social call and visit by Mr. and Mrs. Miroslavich with their dear friends Mr. and Mrs. Joseph Shaball on Sunday evening, January 21, turned out to be part of a pre-arranged plan to keep them at home while a large group swarmed into their home to offer congratulations and best wishes on the occasion of their 25th Wedding Anniversary. WSA Supreme Officers, Trail Blazer officers, members of the Pinochle League and many other friends eagerly awaited the hour to pay tribute to a fine couple who deserve to be remembered on this eventful milestone of their married life.

Appropriate refreshments for both men and women was plentiful and nothing was lacking to make it an enjoyable evening long to be remembered by the celebrants of the Silver Jubilee and all present. A gift of silk was presented to Mr. and Mrs. Shaball which carried with it wishes for continued happiness, good health and the best things of this world. A beautiful anniversary card autographed by all who contributed to the success of this lovely party was also given them as a remembrance of the event.

After the greetings at the home the group was joined by additional friends at the Slovenian Hall where dancing, singing and a general good time concluded the celebration. The committee in charge and Mr. and Mrs. Shaball use this means to express their thanks and appreciation to all.

Denver Pinochle League / Report

A very successful tournament was concluded on Dec. 27th. United Comrades and Trail Blazers teams tied for 1st place, a play off being necessary to determine winner, was won by United Comrades. The following participated, which will show team they represented: United Comrades—John Malovich and Anton Lunka; Trail Blazers—Anton Jersin and John Trontel; Western Star—Joe Berlin and Edward Krasovich; Headquarters—Frank E. Lunka and Geo. Krasovich; Holy Rosary—Joseph Perme and Joseph Snider; St. Martins—Anton Zalar and John Peletz. Prizes were distributed, totalling \$93.00. Many sociable evenings are had; we have many inquiries about this league, as this is for members in good standing of Western Slavonic Association only, it is with regret we have to turn them down. Tournament No. 2 is in progress now; it is the desire to have several leagues organized and winners from various leagues to play a round robin series to determine champions of Denver. How about it ladies and gentlemen? Let's get together and make plans for the next tournament. Planning should be done four or five months in advance and not two or three weeks, as a lot of organizing has to be done. If you are a beginner, do not let that frighten you, as a person has to be one, in anything. So for a bigger WSA Pinochle League.

Agnes Kucler, recording secretary, vintage of the juvenile department where she worked so hard has never stopped working for your lodge always ready and dependable. Only on very rare cases will Aggie say "no." Her loyalty is an inspiration to us.

Rose Pluy, treasurer, also came up from the juvenile ranks carrying with her the experience she gained from constant duties and work for the United Comrades. Her love for fraternal work can be seen in her every move for your lodge.

Joseph Shaball, chairman trustee, a veteran in fraternalism who from the day he helped organize Trail Blazers had your interest imbedded in his loyal heart. Quick on the figures, alert and strict he sincerely guards your affairs in No. 41. In spite of changing hours at his work, Joe will always peel off his coat and pin it when occasion demands.

Frances Kucler, 1st trustee, another graduate from the juveniles of the Kucler family which is so faithful to the affairs of the entire community, is fast becoming a 100% fraternalist and can always be seen willing to take care of her duties and other responsibilities.

Helen Novak, 2nd trustee, in her first year as an officer will do a good job as it is in her makeup to do all she can for humanity. We can see it written all over her that she will carry on the undying loyalty and fidelity of the Popovich family.

Mrs. Frances Wolfe, daughter of Mr. and Mrs. Joseph Shaball, 4527 Grant, Denver, informed her parents that her husband, S/Sgt. Donald Wolfe, aerial gunner, operating from the Italian front was wounded while on a mission over Germany and as a result of wounds received was awarded the Purple Heart and Flying Cross. The nature and extent of his wounds was not revealed.

Frances now resides in Los Angeles with her two children and plans to come to Denver after Easter.

Pfc. Joseph G. Shaball is now stationed at Camp Cook, California, and is doing o. k. in every respect. Best of luck, junior.

Shaball Son-in-law Wounded

Mrs. Frances Wolfe, daughter of Mr. and Mrs. Joseph Shaball, 4527 Grant, Denver, informed her parents that her husband, S/Sgt. Donald Wolfe, aerial gunner, operating from the Italian front was wounded while on a mission over Germany and as a result of wounds received was awarded the Purple Heart and Flying Cross. The nature and extent of his wounds was not revealed.

Meetings are held in the Slovenian Hall every fourth Thursday of every month. The next will be on Thursday, February 22nd, Washington's birthday.

PEP — Let's be very much alive in '45 — PEP

RESOLVE: "I will get one new member every month in 1945."

With best wishes and kindest regards to each and every member, I remain,

Fraternally yours,

LEO JURJOVEC, Sup. President.

A Splendid Idea For Returning Service Men

A suggestion is offered that immediately all fraternal societies in the Denver community get together their officers, or official representatives, and formulate a patriotic organization solely for the purpose of welcoming the members of the armed forces upon their return from service.

Officers and committees could be selected and others given assignments and duties to welcome each one individually and later all of them collectively. Plans for types of welcome and receptions, programs, and financial funds necessary could all be discussed.

This would be a mighty fine thing to do and it would be well for other communities to adopt a similar plan and contact each other for ideas, etc.

Still another plan for consideration is that each lodge make it certain that their own members would receive a rousing welcome on meeting nights.

Trail Blazers Lodge No. 41

Denver, Colorado

"The faithful shall be rewarded" is a familiar phrase but not too often practised. The whole set of your officers for this year have been faithful for years and deserve to be rewarded by all of us with cooperation and helpful support.

Joseph Yurko, president, new on the job but young and energetic and from past performance of duty and ever visible loyalty he will make a very fine president. The great responsibility he took upon himself willingly for a great lodge must be made easier by your help.

John Kaleevich, vice president, always on the job in spite of being a busy man and living at a great distance will be seen as usual in his role "Johnny on the spot" you can be sure of that.

Edward Krasovich, financial secretary, the man you have to contact once each month with the dues is well known to you. He is going to repeat his magnificent job of last year and his valuable work, with your cooperation, will have an important bearing on our progress this year. Eddie does not have the word "no" in his vocabulary when it comes to help the other guy.

Agnes Kucler, recording secretary, vintage of the juvenile department where she worked so hard has never stopped working for your lodge always ready and dependable. Only on very rare cases will Aggie say "no." Her loyalty is an inspiration to us.

Rose Pluy, treasurer, also came up from the juvenile ranks carrying with her the experience she gained from constant duties and work for the United Comrades. Her love for fraternal work can be seen in her every move for your lodge.

Joseph Shaball, chairman trustee, a veteran in fraternalism who from the day he helped organize Trail Blazers had your interest imbedded in his loyal heart. Quick on the figures, alert and strict he sincerely guards your affairs in No. 41. In spite of changing hours at his work, Joe will always peel off his coat and pin it when occasion demands.

Frances Kucler, 1st trustee, another graduate from the juveniles of the Kucler family which is so faithful to the affairs of the entire community, is fast becoming a 100% fraternalist and can always be seen willing to take care of her duties and other responsibilities.

Helen Novak, 2nd trustee, in her first year as an officer will do a good job as it is in her makeup to do all she can for humanity. We can see it written all over her that she will carry on the undying loyalty and fidelity of the Popovich family.

There ladies and gentlemen of Trail Blazers you have a brief account of the officers who gladly accepted the huge responsibility of carrying on the affairs of your lodge for you and yours. They will do it willingly and with dispatch and only ask for your encouragement and cooperation. Attend the meetings, get in a new member now and then and be on hand to be of help when needed. That is not asking too much. Let's get together!

Meetings are held in the Slovenian Hall every fourth Thursday of every month. The next will be on Thursday, February 22nd, Washington's birthday.

PEP — Let's be very much alive in '45 — PEP

RESOLVE: "I will get one new member every month in 1945."

With best wishes and kindest regards to each and every member, I remain,

Fraternally yours,

LEO JURJOVEC, Sup. President.

WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

DENVER, COLORADO

Names and addresses of Supreme Officers:

SUPREME BOARD:

Lee Jurjovec, President, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Geo. J. Miroslavich, Vice-Pres. & Juvenile Supervisor, 3360 Vine St., Denver, Colo.

Frank J. Bradach, 2nd Vice-Pres., 2309 Nicholson St., Lockport, Ill.
Anthony Jersin, Secretary, 4670 Washington St., Denver, Colo.

Michael P. Horvat, Treasurer, 4417 Penn St., Denver, Colo.

Dr. J. F. Smedec, Medical Director, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

BOARD OF TRUSTEES:

Thomas J. Morrissey, Chairman, 1844 Forest St., Denver, Colo.
Mike Popovich, 2nd Trustee, 1849 Grove St., Denver, Colo.

Anton Rupar, 3rd Trustee, 408 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.

JUDICIARY DEPARTMENT:

Ivan Blatnik, President, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.

Johanna V. Marvar, 7801 Wade Avenue, Cleveland, Ohio

Vincent Novak, Box 492, Ely, Minnesota

Joseph Godec, 16215 Hunters Ave., Cleveland, Ohio

Candid Grmek, 9537 Ave. M, So., Chicago, Ill.

SPORTS DIRECTOR:

Edward Juvancic, 9535 Ewing Ave., So., Chicago, Ill.

OFFICIAL ORGAN:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

All remittances for assessments and official correspondence shall be addressed to the office of supreme secretary, and all complaints of appeals to the office of the president of judiciary committee. Applications for admission into the adult department, increase of insurance, sick, accident, operation and indemnity benefit certificates shall be mailed to the office of supreme Medical Director.

The WSA invites any male or female person of the Caucasian or white race between the ages of 1 and 50 years to join its ranks. Persons, who desire to become members of the Association, should contact any officer or member of the nearest WSA lodge or write direct to the headquarters of the Association. Eight adult members are required to organize a new lodge in localities where there is no lodge of the Association. For all additional information in regard to organizing lodges, or becoming members, please write to the office of supreme secretary.

JOIN THE WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION TODAY!

FINANCIAL REPORT OF THE WSA FOR DECEMBER, 1944

FINANČNO POROČILO ZSZ ZA MESEC DECEMBER, 1944

Lodge No.	Receipts	Disbursements	Lodge No.	Receipts	Disbursements
Dr. št.	Prejemki	Izdatki	Dr. št.	Prejemki	Izdatki
1.	\$415.73	\$544.36	32.	157.82	75.00
3.	477.20	693.00	33.	233.81	13.00
4.	98.72	—	34.	11.79	14.00
5.	338.82	966.05	36.	202.27	—
6.	73.25	—	37.	45.89	20.00
7.	319.85	5.00	38.	94.74	—
8.	47.41	28.00	41.	525.86	376.00
9.	231.83	66.00	44.	67.72	—
11.	36.57	14.00	45.	76.49	20.00
13.	24.43	—	46.	32.89	38.00
14.	255.93	14.00	51.	95.84	—
15.	61.00	—	52.	68.18	—
16.	453.53	61.00	53.	15.37	—
17.	130.19	—	54.	64.11	5.00
21.	263.28	90.00	55.	33.38	—
22.	66.12	144.00	56.	57.63	—
23.	106.46	24.00	57.	12.65	—
24.	94.78	—	58.	13.08	—
26.	56.48	—	59.	78.11	—
27.	21.64	—	60.	31.90	27.00
28.	23.95	28.00	61.	14.16	—
29.	174.82	600.00	63.	39.20	—
30.	32.02	37.00	64.	38.78	—
31.	22.71	—	66.	5.56	—
Total — Skupaj		\$5,863.95	Total — Skupaj		\$3,902.41

Interest on Bonds — Obresti na obveznice:

\$10,000 U. S. Treasury,	2½%	\$125.00
1,000 Florence, Colo. Sewer,	6%	30.00
8,000 Pinal Co., Ariz. Elect.,	6%	240.00
2,000 Walsenburg, Colo. Ref.,	4%	40.00
4,500 Wellington, Colo.,	2%	45.00
2,000 Masonic Temple,	5%	50.00
2,000 D. U. Stadium,	5%	100.00
Accrued Interest on War Bonds—Dodatečni obresti na voj. bondih		\$630.00
Total — Skupaj		\$5,863.95

Interest on Savings:

\$10,000 Reliance Federal Sav. & Loan Ass'n,	3%	150.00
5,000 Railway Building and Loan Ass'n,	5%	100.00
Interest on Certificate Loans, accrued —		250.00

Obresti na posojila certifikatov

Int. on FHA and Mortgage Loans—Obresti na FHA in hipoteke..		
Taxes on FHA & Mortgage Loans—Davki na FHA posojila in hip.		
Fire Insurance on Loans—Zavarovan. proti ognju na posojila		
FHA Insurance—Zavarovalnino na FHA posojila		
Rent — Naježnino		240.00
Total Receipts from Lodges—Skupni prejemki od društva		\$ 5,863.95

Total receipts — Skupni prejemki		\$ 9,408.76
Balance November 30, 1944 — Preostanek		441,236.53
Total — Skupaj		\$450,645.29

Disbursements — Izdatki:

Death Claims — Smrtnine		\$ 2,623.41
Sick Benefit Claims — Bolniške podpore		1,179.00
Operation Claims — Operacijske podpore		75.00
Premiums for new members — Asesmenti za nove čl.		25.00
Total disbursed to lodges — Skupno izdato društvo		\$ 3,902.41

Miscellaneous — Razno:

Officials' Salaries — Uradniške plače		868.24
Home Office Employee — Pomočnica v gl. uradu		82.50
Postage and Telephone — Poštnina in telefon		18.65
Stationery — Pisalne potrebuščine		12.61
Ad in Baraga Almanac — Oglaš. v Baragovi Pratički		12.00
Two subscriptions to Fraternal Monitor		3.00
Shipping of calendars — Pošiljanje koledarjev		65.72
Christmas gift — Božično darilo		5.00
Fuel — Kurjava		43.14
Custodian's supplies — Potrebščine oskrbnika		4.80
Repair in Home Office Building—Poprave gl. urada		6.53
Exchange charges on coupons—Vnovčenje kuponov		1.10
Certificate Loans decreased—Posojila cert. znižana		317.10
Office rent — Naježnino pisarnice		240.00
Total disbursements — Skupni izdatki		\$ 5,582.85

Total disbursements — Skupni izdatki		\$ 5,582.85
Balance December 31, 1944 — Preostanek		\$445,062.44

Sick Benefits Paid — Bolniške podpore plačane:

Ldg. No.	Name	Amount	Ldg. No.	Name	Amount
Dr. št.	Ime	Vsoto	Dr. št.	Ime	Vsoto
1	Boben John	\$40.00	29	Drobnič Frances	28.00
1	Tezak Joseph	23.00	29	Kostanysk Mary	42.00
1	Nikolaus Mary	20.00	30	Smodej Jacob	37.00
1	Cesar John	3.50	32	Grainer Mary	16.00
3	Bartoš Frank	13.00	32	Hribar Mike	14.00
3	Brada Frank	59.00	32	Skufca John	30.00
3	Govedni Martin	30.50	32	Zun Frank	15.00
3	Mesojevec Rose	24.00	33	Grun John	13.00
3	Papež Ignac	30.50	34	Yakševič Jakob	14.00
3	Petric Mary	6.00	37	Wisuri Bertha	20.00
3	Pugel Mary	15.00	41	Meyer Alex	26.00
3	Radočić Nick				

GLOBALNI ZEMLJEVID JE POMENLJIV ZA VSAKEGA

"Amerikanskemu Slovencu" se je posrečilo dobiti za svoje naročnike gotovo število "Globalnih Zemljevidov". Ti zemljevidi so vrlo zanimivi, pa je tudi važna in pomenljiva knjiga za vsakega. Zvezek ima obseg $14 \times 10\frac{1}{2}$ inčev. Vsebuje 48 strani, s platinicami 52 strani. Na platinicah znotraj ima seznam vseh ameriških mest, v katerih so našli leta 1940 več kakor 7,000 prebivalcev. Potem je seznam vseh dežel in držav na svetu z imeni, na katerih straneh se najde od istih zemljevidov, glavno ali prestolno mesto vsake dežele na svetu, koliko vsaka dežela meri v ozemlju in koliko prebivalcev ima. Zares vrlo informativno za vsakega. Potem je 11 zemljevidnih slik, ki kažejo od 11. marca 1938 naprej, kako je Hitler osvajal evropske dežele. Za tem sledita dve strani kronoloških podatkov o vojni. Za tem pa sledi 35 zemljevidov v barvah, ki kažejo vsako deželo, njene meje, itd.

Ta zemljevid je vreden da ga vsakdo shrani, ker služil bo vsakemu za razne informacije poznaje. Na tem zemljevidu najdete vse kraje, vsa otočja, kjer se bojujejo naši sinovi in možje širom svetu.

Ta "Globalni Zemljevid" smo nabavili za naše naročnike, kakor to vidite v razpisu naše sedanje "Victory kampanje", ki se bo pričela ta teden z dnem 1. februarja 1945. Vsak naročnik, ki se bo naročil na novo na bite.

RAZNOTEROSTI

KOLIKO BI SE BILO PRODALO

Ko bi 62 odstotkov proizvodnje ne šlo za vojno, sodijo, da bi bilo v letih 1942, 1943 in 1944 v Ameriki narejenih in prodanih:

10,980,000 avtomobilov,
10,500,000 ledencov,
6,042,000 pralnih strojev,
6,351,000, vacuum čistilcev,
16,755,000 električnih likalnikov,
7,923,000 pražilnikov,
41,100,000 radijev,
82,380,000 ur in uric
10,400,000 peči
14,010,000 kuhinjskih peči.

Sedaj pa pride vprašanje, ali so Amerikanci, ki so v teh letih imeli denar, da bi bili kupili vse to za vsako ceno, pa niso mogli, res tudi prihranili denar, da bodo vse to lahko kupili, ko bo spet na razpolago. Sedaj ob začetku novega leta bi bilo dobro malo o tem premisljevati.

NAJBOLJŠA LAŽNIVKA

V Burlingtonu, Wis., imajo klub lažnivec. Da razsodijo, kdo je bil najboljši lažnivec na svetu v letu 1944, so prebrali 5,000 poslanih pisem, ki so vsebovala izmišljene storije, toda izmišljene tako, da bi jih marsikdo lahko verjel. Prvo nagrado in naslov "World's Champion Liar of 1944" je dobila kapitanka Hope Harrin iz Conway, Ark., ki služi zdaj pri ženski armadi. Napisala je naslednjo res precej debelo zgodbico o nekem vojaku in njegovem dekleto:

"Bil sem že dve leti proč od mojega dekleta in ni mi bilo več prestajati. Uposlen sem bil v vojaški kuhinji in sem imel veliko opravka z izsušenimi ali dehidrovanimi živili. Pisal sem svinjemu dekletu, majhni plavolaski, naj gre v eno tistih tovaren, kjer izsušujejo sveža živila za vojno uporabo prek morja in se da izsušiti. Pa je res napravila

tako. Tako nato jo je mati vtaknila v kuverto in mi jo poslala po zračni pošti. Ko sem dobil pismo, sem jo vzel ven in jo začel polivati z vodo. V pol ure je postala spet prav tak, kakor je bila prvotno — in sedaj je tu pri meni."

BLAGAJNA KI JE NISO MOGLI RAZBITI

Precej veliko delo imajo armadni plačilni mojstri, ki skribijo, da dobi vsak vojak o pravem času svojo plačo. Beremo pa, da je bilo plačevanje vojakov včasih zvezzano z velikimi težavami tudi v prejšnjih časih, ko se vojne po svojem obsegu in razdejanju še od daleč niso mogle primerjati s danjo svetovno vojno. Sedaj je že dolgo tega, odkar so belli v Ameriki prodirali proti zpadu in so se moralni boriti z Indijanci. Takrat je vladu poslala majhne železne blagajne na zapad, posebno v oddaljene kraje, kadar je bilo treba vojake plačati. Tako blagajno so peljali na voz, ki so ga vlekli konji. Plačilni mojster sam je bil voznik, za varstvo pa ga je navadno spremljal šest vojakov na konjih.

Pa tudi vse to varstvo dostikrat ni zadostovalo. Veliko krde lo Indijancev. Apačev je nekoč napadol tak prevoz, uveljavljal dva moža, zajel voz in jekleno blagajno, ki je tehtala 400 funtov in je imela kombinacijski zapah, znotraj pa je bilo 8,000 zelencev.

Indijanci so vedeli, da je bil v blagajni denar. Radi bi bili prišli do tega denarja. O kombinacijskem zapahu seveda niso vedeli ničesar. Misliši so, da jim drugega ni treba kakor odbiti tisto bučko, pa se bo blagajna odpri. Res so jo nekako odibili, vratici pa vseeno nikar ni bilo mogoče odpreti. Nato so hoteli napraviti luknjo v blagajno s svojimi sekircami. Drugega niso dosegli, kakor da so si jih do kraja skrhal. Petem jih je prišlo na misel, da so napravili velik ogenj in pekli blagajno na njem tri ure. Nič ni pomagalo, ker blagajna je bila narejena varna proti ognu. Ko je bila še na zunaj razbeljena, so metali velike kamne in skale nanjo. Tudi to ni pomagalo.

Več kot mesec dni so ti "vločilci" poskušali z blagajno vse, kar jim je prišlo na um. Vse zastonj. Potem so v veliko težavo zvleklki tisti kovinski zabol na visoko goro in ga spustili dol čez 200 čevljev visoko napvično skalo. Računalno, da se bo blagajna zdrobila kakor jajčja lupina. Splezali so k vznožju tiste skale in našli blagajno celo.

Še vedno niso hoteli odnehati. Zavlekli so ubogo blagajno k reki in jo vrgli v vodo, kjer je bila najbolj globoka, ter jo pustili notri nekaj dni, da bi se odmočila. Ni bilo uspeha, ker je bila narejena varna proti vodi. Tedaj pa so se domislili, da bi se stvar dala razstreli s smodnikom. Toda v takem razstreljevanju niso imeli pravih izkušenj. Končalo se je tako, da je bilo pri razstrelbi več Indijancev okrog ubitih, blagajna je pa še vedno ostala cela.

Nazadnje so odnehati. Več mesecev kasneje so ameriški vojaki našli tisto blagajno zapuščeno in zavrženo v strugi nekega potoka. Izgledala je kakor kos nerabne starine, pa so jo vseeno odprli in notri so bili vsi tisti zelenici, že vedno nepoškodovani. Takrat so bili vojaki navadno kosmati, zato s precejšnjo gotovostjo lahko dostavimo, da so si obliznili muštace.

V Londonu je bilo pred vojno manj smrtnih slučajev radi nezgod na ulici kot pa v New Yorku, dasi je imel London 1,000,000 prebivalcev več.

SINCERE EXPRESSION OF GRATITUDE

(Continued from page 4)

& Mrs. John Malovrh, Mrs. Anton Mezner & Family, Mrs. Frances Tegel, Mr. & Mrs. Anton Mihelich, Mr. & Mrs. Joseph Hamilton, Miss Anna Larson, Miss Rose H. Plutt, Mr. & Mrs. Anton Evanda, Mr. & Mrs. Matt Zvonar, Mr. Marcus Sodja, Mr. & Mrs. John Sodja, Mr. & Mrs. Leo Ryan, Mr. & Mrs. Joe Etanisha, Mr. & Mrs. Ike Miklich, Mr. & Mrs. Frank Popish, Sr., Mrs. Mary Intihar, Mrs. Katherine Vukšinic, Mr. & Mrs. Joseph Drobnič & Family, Mr. Joseph Yelenick, Mr. & Mrs. Frank Kalcevic, Mrs. Rose Abzetz, Mr. & Mrs. Joseph Canjar and Daughter, Miss Frances Snider, Mr. & Mrs. F. J. Canjar & Family, Mr. & Mrs. John Arko, Sr., & Family, Mrs. Ann Mikkan, Mr. & Mrs. Donald Fisher & Son, Mr. & Mrs. Joseph Berlin, Mr. & Mrs. Leo Senkins, Misses Margaret & Mary Baudek, Mr. R. T. Cardell, Miss Emma Mohar, Mr. & Mrs. Frank Tanko, Mr. Matt Ambrožič, Mr. Anton Starr, Mr. & Mrs. Jack Brinkerhoff, Mr. & Mrs. F. Smole, Mr. & Mrs. Joseph Ponikvar, Mr. & Mrs. J. F. Simick, Mr. & Mrs. John Modic, Mrs. Anna Domitrovich, Mrs. Theresa Znidarsich, Mrs. Magdalena Kukovich, Mr. John Boben, Mrs. Mary Bizjak, Mr. Joseph Bizjak, Mr. & Mrs. M. Sadar, Jr., Mr. & Mrs. W. F. Baird, Mr. & Mrs. Steve Pozeljnik, Jr., Mr. & Mrs. Pete Manuzich, Reverend John Judnic, Mr. & Mrs. Joseph Quarantino, Mr. Frank Marinsek, Mrs. Joe Marolt, Mr. & Mrs. Matt Marinsek, Mrs. Mary Spahn, Mr. & Mrs. Harvey Bryant, Mrs. Virginia Stanish, Mr. & Mrs. Anton Lesser, Mrs. Millie Preyer, Mr. Louis Rangus, Mr. John Yelenick, Mr. & Mrs. Joe Yuko, Mr. & Mrs. Jeka Yuko, Mr. Joseph Jartz, Mr. & Mrs. Thomas J. Morrissey, Mayor & Mrs. Ben F. Stapleton, Mrs. Margaret Pepper, Mr. & Mrs. Joe Tursick, Mr. & Mrs. A. Padboy, Sr. and Daughters, Mr. & Mrs. Anthony Padboy, Jr., Mr. Jabe Shaw, Mr. & Mrs. Mike Juresich, Mrs. John Rogers, Mr. & Mrs. Joe Ukokich, Mrs. Ellen Nortnik, Mr. & Mrs. Matt Kambic, Mr. Frank Logar and all those who have in any way helped to make the party such a tremendous success. If we have left any names out, please forgive us because it was not done intentionally and rest assured that we appreciate everything you have done toward the success of the party. We merely hope and wish that we will be given the opportunity to repay each and every one of you, we remain,

Very truly and gratefully yours,
ANTHONY AND FRANCES JERSIN.

HELP WANTED

MEN - WOMEN

NO AGE LIMIT

No Experience

Necessary

Full or Part Time

7:30 A. M. — 4:00 P. M.

DAY SHIFT

4:00 P. M. — 12:30 A. M.

NITE SHIFT

PAID VACATION

After 1 Year

Service, Hospital and

Life Insurance Plans

Available

Apply

ATLAS

BOXMAKERS

2555 W. DIVERSEY

(12-16-19-23-26-30-Feb2)

WOMEN & GIRLS

Inexperienced

Paper Automatic

Die Cutters

ASSEMBLERS

Will pay while being taught

Permanent

Good future

See Mr. Dean

TABLET & TICKET CO.

1021 W. ADAMS

(12-16-19-23-26-30-Feb2)

STENOGRAPHER

One having had experience in manufacturing business.

40 hour week. Small office

Good position in pleasant office for qualified applicant.

SERVICISED PRODUCTS

6051 W. 65th STREET

(12-16-19-23-26-30-Feb2)

V decembri 1. 1926 je bilo 2,130,000 imenovanih radio-aparatov. Na Nemškem jih je pa bilo 1,337, 122, Švedskem 238,000, Danskom 114,492, Madjarskem 53,070 in v Švici 51,759. Koli-

ko je pa neprijavljenih aparatov, seveda ni mogoče ugotoviti. Domnevajo, da jih je še več kot pa prijavljenih. Koliko radijatorov je po teh dejelah zdaj, je seveda nemogoče ugotoviti.

OGLAŠAJTE V "AMER. SLOVENCU"!

VELIKA 'VICTORY' KAMPANJA

"Amerikanskega Slovenca"

traja od 1. februarja do 15. aprila 1945

POSEBNA NAGRADA ZA VSE STARDE IN NOVE NAROČNIKE JE VELIKI PRAKTIČNI

"GLOBALNI ZEMLJEVID"

dobi ga vsakdo, ki bo tekom te kampanje plačal celoletno naročnino. Polletne naročnine ne pridejo v upoštev.

POSEBNE NAGRADE ZA NOVE NAROČNIKE

Za one, ki bodo listu "Amer. Slovenec" pridobili te kampanje nove naročnike, pa so razpisane posebne nagrade.

NAGRADO SO SLOVENSKE GRAMOFONSKE PLOŠČE:

ZA ENO CELOLETNO ALI DVE POLLETNI NOVI NAROČNINI DOBI VŠAKDO, ki jih pridobi sledeče tri slovenske 10 palčne gramofonske plošče:

Štev. 23025 "PO JEZERU BLIZ TRIGLAVA"

"OH, OH URA ŽE BIJE"

Štev. 23028 "VSI SO PRIHAJALI"

"MLINAR"

Štev. 23027 "MENE PA GLAVA BOLI"

"PA KAJ TO MORA BITI"

ZA DVE NOVI CELOLETNI ALI PA ŠTIRI POLLETNE NOVE NAROČNINE, pa dobijo vsakdo ki jih dobijo, DVE dvanajst palčnih plošč in ENO deset palčno ploščo, kakor spodaj navedeno:

Štev. 73001 "ZLATA POROKA", 1. in 2. del. (12 palcev)

Štev. 73002 "KADAR IMAO VSI JOŽETI GOD" (12 palcev)

"BOTRINJA"

Štev. 23026 "POBIČ SEM STAR ŠE LE 18 LET" (10 palcev)

"JURIJ BENKO, VZEMI LENKO"

Poleg teh treh plošč za dve novi celoletni naročnini ali štiri nove polletne, dobijo vsakdo še lepo povestno knjigo "ENA BOŽJIH CVETK".

Vse te tu določene nagrade pa veljajo samo dokler zaloge traja teh določenih predmetov. V slučaju, da med kampanjo en ali drugi teh določenih

Dušica - Rožamarija

— Agnes Günther —

To je velika obokana dvorana. Na podstavkih čepe pozlačene živali z raznimi grbi ter mečejo čudne sence v edinstveni svetlobi božičnih dreves. Svečano strmeče postave v življenjski velikosti zgo raz stene in odsvit svečic odsevā iz njihovih naslikanih oči.

Tam v ozadju stoje razne ženske. Ena izmed njih je Miss Whart, ki jo motri Harro s srčnim gnusom. Druga, lepa, rdečelična s črnimi kodri, v svileni bluzi in zlatim pasom, je gospodčina Braun. — Velika miza, bogat obložena z božičnimi darili, stoji med dvema mogočnima jelkama. Trejtka jelka, največja in najlepša, stoji osamljena pred sliko čvrstega in drzno zročega moža s temnimi lasmi. To je najbolj živa slika v galeriji in prikazuje vojaško glavo, široke prsi v rjavem, usnjatem jopiču. Junak drži v roki meč, o katerem moremo sjetiti, da je že vršil svojo dolžnost. Pod to jelko leže darila dušice. Tu je vse, kar se more kupiti v najimenitnejši trgovini z igrackami: Tri v žamet in svilo oblečene lutke, vozički, železnica ter z dlako prevlečen konjiček. Vse to je poslala tetka Helena, ki je pisala obenem svojemu bratu: "Kadar se bo malčica opogumila, da zajaha Noro, mi brzojavi!" Dušica si ogleduje vse te krasote le oddalec ter se še veden oklepa očete roke. Zdajci jo izpusti, pristopek k Miss Whart ter jo hoče povesti k mizi, kjer so pripravljena njena darila in ona za druge ljudi. Toda Miss Whart vzame dušico v naročje ter ji zašepeče nekaj v uho. Knez skomigne z rameni in reče: "Ali mora to biti, Miss Whart?" Ko mu ta to potrdi, vzpodobuja knez malčico, rekoč: "Malčica, pogum!"

Dušica stoji pod razsvetljenimi drevesi, majhna, nežna v svoji beli oblekci. Dolgemu Thorsteincu se zasmili, kot bi hoteli storiti zlo temu nedolžnemu golobčku, ki se ne more braniti. Dušica bi naj deklamirala.

Ze zavzeni njen srebrni glasek po dvorani in dozdeva se, da zrč na otroka oči vseh slik, iz katerih odseva noč oči toliko življenje. Prijazno prasketanje voščenih svečic prijetno prekinja tišino, ki je zavladala po dvorani. Tožno in priučeno zadene besede angleškega psalma ... Toda dušica je že obtičala! Miss Whart pridno prišepetava ... Po ponovnem zagonu dušica zopet obstane ... Ze se je knezu nagnabnilo čelo! Drobnal ličeca gore ... njen plahi pogled išče prijatelja ... Zdajci vrže podjetno nazaj svoje zlate kodre, upre oči v Harrin počne iznova:

"Bili so pastirji na polju in bila je pri njih množica nebeških duhov. Ti so hvalili Boga in pevali: "Slava Bogu na višavah in mir na zemlji."

Malčica je srečno končala. Brž jo pokliče knez veselo:

"Pridi sem, malčica, prvič se ti je nekaj posrečilo!"

Dozdeva se pa, da le ni šlo vse po načrtu, kajti Miss Whart ne kaže ravno zadovoljnega obraza.

Po otrokovem predavanju si ogledajo nešteto lepih stvari, s katerimi so bile obdarovane dame in dekleta. S hvaležnimi pokloni odidejo s svojimi zakladi. Samo Miss Whart in gospodčina Braun še ostane na spremita princeso k njeni mizi z božičnimi darovi.

Po otrokovem predavanju si ogledajo nešteto lepih stvari, s katerimi so bile obdarovane dame in dekleta. S hvaležnimi pokloni odidejo s svojimi zakladi. Samo Miss Whart in gospodčina Braun še ostane na spremita princeso k njeni mizi z božičnimi darovi.

"Tako je bilo pri nas že v davnih časih," reče knez. "Najprej smo vselej obdarovali druge, potem šele smo prišli sami na vrsto."

Nato stopi knez k svoji mizi, da z našmeksom sprejme, kar mu je izbrala nje-

gova čudaška sestra. Vse te krasote razkaže grofu Thorsteinu, kateremu položi roko na ramo, kazaje na malčico:

"Poglejte vendor tja! Ali ni to bridko? Naj izberem za otroka še najlepše, vendor nikdar ne zadenem pravega!"

Dušica stoji ter drži roki na hrbtnu. Miss Whart ji ponuja lutko v rožnati svili. Gospodčina Braun je pravkar navila mehanizem in parček se brž zavrti v omarici v melodiji valčka. Vse to malčico ne gane. Toda hipoma oživi majhna osebica. Porine v stran lutko v rožnati svili ter radostno zvuklje:

"O, papa! Harro! Poglejta vendor to majhno lutko, ki se smebla! — Ali jo smem obdržati za vedno?"

"Hvala Bogu! Ti je vendor nekaj všeč! To je pa posebna sreča," reče knez.

"Ali jo smem za vedno obdržati?"

"Majhna norčica, saj je tvoja! Naj vendor vidim, kaj te toliko osrečuje! Čuj, malčica, skoraj bi mislil, da ti je zelo podobna! Kdaj boš ti imela tako rdeča ličeca?"

Medtem že dušica prisrčno objema svojo lutko.

"Kako ji je ime, Harro?"

"Čudno, niti za trenutek ne dvomi, od-kod prihaja to darilce in vendor se je s tem kočutjem temu izognila, da ne bi skazila očetu veselja. Harro je bil srčno vesel, da je znala dušica tako lepo molčati, kajti že so se mu bili začeli vzbujati pomisleki, če morebiti ne posega s svojim darilom v tuje pravice.

Knez se je razgovarjal z Miss Whart, dočim sta Harro in dušica določala lutki ime ter se slednjič odločila za "Snegulčico". Kmalu nato izgineta tudi Angležinja in rdeča bluza z zlatim pasom.

Zdaj knez znova pristopek k mizi, na kateri so ležala njegova darila. Tem odvzame etui ter pokaze vsebino grofu z besedami: "Vaša mati! ... Moja sestra mi je dala to izdelati. Žal, imajo te vrste darila vselej neko tujo potezo!"

Oba zreteta v lep, mlad, ljubek obraz z rjavimi očmi in plavimi lasmi. Iz oči odseva otroški sijaj.

"Vi tudi ne najdete nikakšne sličnosti?"

"Ne presvetli. Na kopiji je najbrž izginala marsikatera značilna poteza. Ta gladka dvorna slikarija je Harra zelo odbijala in nikakor ni mogel doumeti ginenosteni, s katero je knez ogledoval to pisano lutko iz porcelana. Morda mu je ta slika oživila kak že precej zaledel spomin!

Nato stopi knez z dušico za božično drevo ter tam z njo nekaj časa šepeta. Ko je medtem Harro dvignil svoje oči od lutke, da si pogleda mogočno vojaško glavo na steni, je zapazil skozi jelkine veje, da si oče in hči nekaj podajeta. Kri mu je šinila v glavo! Če bi nameravali njemu kaj podariti? Grof Thorstein je bil eden tistih ljudi, ki radi dajejo sami, ne puste pa se obdariti. — Da bi tega prej pomislil! S sedmimi konji bi ga ne bili spravili sem. Da je sam tudi nekaj prinesel, na to je bil že pogabil.

Brž se ozre proti vratom, če bi mogel pod kakršnokoli pretezo pobegniti. Saj ni sluga, kateremu se ponudi za uslužbo napitina! Ljudje, kateri so iztrgani iz svojega pravega življenja, so vselej bolj občutljivi. Harro namerava započeti veliko neumnost, ki bi ne bila prva v njegovem življenju ...

Brž postavi na mizo miniaturu, katero je še vedno imel v rokah. Toda že se mu bliža izza božičnih dreves dušica s svojimi lahnimi, prožnimi koraki v belih čeveljčkih iz atlasta. Njene velike rjave oči so uprete vanj in v svojih blelidih ročicah nese svečano prstan, iz katerega šine rdeč žarek.

Bliskoma se pojavi v njegovi duši čuden občutek z nezaslišano silo: To si že nekoč doživel! To si že nekdaj videl! ... To svečano dvorano z zlatimi živalmi, ki čepe na podstavkih ...

RUSI 90 MILJ OD BERLINA; NEMŠKA VLADA SE SELI V MONAKOVU; DRUGE VESTI

(Nadaljevanje s 1. str.)

zadnji teden ustrelili nad 100 oseb, ki so baje pokazali odpor proti vladni. V Breslau pravi neko poročilo, da so na glavnem trgu usmrtili mestnega župana, ker je baje izjavil pred nekim noveljnikom, da je te blaznosti že dovolj. Podobni slučaji se dogajajo tudi po drugih mestih v Nemčiji, kar je znatenje, da tudi v trdih fanatičnih nemških glavah počasi prikipeva.

Berne, Švica. — Sem došla poročila po privatnih virih omenjajo, da je nazisika vlada že preselila vse arhive ministerjih uradov v Monakovo v bližino Berchtengadna, kjer gnezdi blazni nemški firer Hitler. Monakovo bo po padcu Berlina postalos nazisko vladno središče.

Druga vest omenja, da nekaj dosedaj neznani nemški diplomati, tipljejo po raznih nevtralnih prestolnicah po miru. Tako se čuje, da želijo priti v

stik z angleškimi in ameriškimi zastopniki, da bi zvedeli za pogone, pod katerimi naj bi se menjale sovražnosti.

Iz drugih virov, ki prihajajo iz gotovega namena tudi iz nazijskih krogov pa se čuje, da Rusi bodo v prihodnjih desetih dneh v Berlinu, ter da imajo Rusi že pripravljeni takozvani osvobodilni nemški odbor, sezavljeno iz ujetih nemških generalov, ki bo postavljen pod vladu osvobojenim delom Nemčije. Nato bo pozvana vsa Nemčija, da se Rusi poda, nakar bodo ruske armade zasedle vso Nemčijo. Ta vest je izmišljena. Nemci jo razširjajo, da bi ustvarili na zapadu med Zavezniški nezaupanje do Rusov, češ, da ti nekaj nameravajo na svojo roko in tako prevarati Zavezniški Nemcem trikovo še ni zmanjkalo. Da gre Nemcem slab in za kožo te dni, bo pa res.

Vi radi berete vesti iz drugih naselbin; drugi radi bero novice iz vaše naselbine. Poročite novice in dogodek v "Am. Slovencu".

J. M. Trunk

Pred letom dni sem zapisal, da se je porodilo novo življenje. Porodilo se je v Moskvi, in to je splet. Revolucija ali evolucija? Pripomnil sem v navadni frazi, da je glava prazna, ako kdo tega ne vidi. Na nikogar nisem mislil, ni bil noben afront. Neki so vzel to z osebno žalitev in pokazali svojo gnjev nad ne-dolžnim papirjem. Ljudje smo. Pa pride nadšef J. McNicholas v Cincinnatiju in naravnost zahteva — revolucijo, krščansko seve, ampak prizna, da se je začela pri komunistih. "Communism denounces many abuses that should be denounced". Nihče s tem ne trdi, da bi bil komunizem idejno pravilen, revolucija pa je tu. Se je vse le v zarji, ampak ta nadšef je vselej želel, da postane — kardinal!

★

Churchill je nekaj bleknil o "bandah" med Griki. Prej so trobili v svet o bandah, roparji le Nemci, in takega tituliranja so bili deležni od vseh strani v prvi vrsti partizani ali generali med Jugoslovani. Nemci bodo še trobili v svet o roparjih, dokler jim bodo partizani na vratih, pri drugih je malo potihnilo. Sam kralj Peter je podal Titu roko in Šubašić in Tito sta tam doli danes prva. Kako bo jutri? Komunisti so v ospredju, vse nič ne pomaga. Zakaj drugi niso zgrabili, da bi prišli v ospredje, ako jim ni po volji, da so tam komunisti? Kosmatini so komunisti, ampak vse ne bodo le banditi, roparji, ubijalci, požigalci, vse ne bodo mislili le, kako bodo "štange sekali in v graščini ali farovu šep kradli (glej: Jaklič "Rdeči planini" že pred 20 leti)!", nekaj bo tudi idealnih komunistov, in prav tisti utegnejo imeti križe z drugimi bratci v komunizmu, ker taki bodo kar jutri zoper Tita in še Šubašića, ako jim ne bosta pustila "žeti, kjer niso sejali", toraj kramkomo krasti, in kaj takega niti najbolj zagrizen ali navdušen komunist ne more pripustiti, ako noče sam sebi vratiti prerezati. Hudo so prijemale komunisti v Rusiji, prejemajo zdaj in bodo prijemale, ako hočejo tudi le za komunizem nekaj doseči. Tako bo jutri, in izgleda, da je že danes.

★

Od postanka Jugoslavije je bilo vse hudo zmešano. Prenalo je nastala, od zgoraj bila zgrajena, pa je bila le dobra tudi. Zmede ob neki demokraciji, pri "sporazumu", ob diktaturi, pred napadom in po napadu. Zamejna vlada, propaganda, Mihaelovič, četniki, kvizlingi, izdajalci, partizani, gerilci, komunisti, Tito, osvobodilna fronta ... baje vse zmešano, in sovjeticacija bi bila največja zmeda, menda. Napadi sem, napadi tja. Ali je zdaj konec zmed? Lahko še pridejo. Danes je tako, kakor bi bil Tito na koncu. Komunizem tudi? Morda. Vsaj osvoboditev od krutih narodnih zatiralcev je blizu. Do izprememb je prišlo, urejeno pa še ni. Do nepričakovanih izprememb je tudi prišlo.

Minister Franc Snoj je prišel v Ameriko. Vsi Slovenci skupno. Dobro, vsem je šlo za biti ali ne biti. Pa pridejo isti komunisti s Titom. Izgledalo je, kakor bi bil Snoj "minister zoper komunizem". Zmešnjave tudi v Ameriki, eni sem, drugi tja. Čas poteka, in minister Snoj se poda v smrtno nevarnost nazaj, da bi popravil, kar je menda hudo zavojeno. Tako se vse izprememb. Nič na tem, ako se popravi, kar je bilo zavojeno. Komedia to ni, pač pa je tragedija.

Michael Trinko in Sinovi

PLASTERING AND PATCHING CONTRACTORS
Pleskarji in popravljenci omotači in sten.

2114 W. 23rd Place, Chicago
Telefon Canal 1090

Kadar imate za oddati kako pleskarško (plasterer) delo, se vam priporočamo, da daste nam kot Slovencem priliko in da vprašate nas za cene. Nobene zamere na nas, če daste potem delo tudi drugam. Za plesarska dela jamčimo.

DR. J. E. URSCICH
ZDRAVNIK

in KIRURG

Uradi:
1901 West Cermak Road
CHICAGO
Telefon Canal 4918
Residenčni tel.: La Grange 3966
1-3 in 7-8 P.M. razen ob sredah

DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST

1801 So. Ashland Ave.
Telefon Canal 0523

Uradne ure: Vsak dan od 9:30 do 8:30 zvečer. Ob sredah od 9:30 do 1:00 popoldne; ob sobotah od 9:30 do 7:00 zvečer.

Biti brez slovenskega lista v teh časih se pravi biti brez zvezze s svojim narodom.

COMMONWEALTH EDISON COMPANY
72 West Adams Street, Chicago 90, Illinois
Telephone Randolph 1200